

Plenum

Torsdag 5.3.2026 kl. 16.00—19.52

2.1. Muntlig fråga om regeringens ekonomiska politik (Lauri Lyly sd)

Muntligt spörsmål MFT 32/2026 rd

Muntlig frågestund

Talman Jussi Halla-aho: Ledamot Lyly, varsågod.

Debatt

16.01 **Lauri Lyly sd:** Arvoisa puhemies! Orpon hallituksella on ollut monia kunnianhimoisia tavoitteita. Säätytalolla lupasitte, että julkisen talouden alijäämä olisi hallituskautenne jälkeen korkeintaan yksi prosentti. Valtiovarainministeriön mukaan se on tällä hetkellä neljä ja puoli prosenttia. Lupasitte myös 100 000 uutta työllistä, mutta saimmekin ennätystyöttömyyden. Viimeinen tavoite, mistä hallitus on pitänyt kiinni, on velkasuhteen vakauttaminen. Nyt näyttää siltä, ettei edes pikavippi Valtion Eläkerahastosta vakauta velkasuhdetta.

Arvoisa pääministeri Orpo, teillä on ollut kolme suurta lupausta ja nyt kolme suurta epäonnistumista. Median edessä kiertelette, mutta nyt eduskunnan edessä teidän on vastattava. Myönnätkö vihdoin, että olette epäonnistuneet myös velkatavoitteessanne?

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Pääministeri Orpo, olkaa hyvä.

16.02 **Pääministeri Petteri Orpo** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! En ole kierrellyt median edessä, enkä kiertele tässäkään. Kun me aloitettiin, niin jo silloin, ja varsinkin silloin, Suomen taloustilanne oli erittäin huolestuttava. Me tehtiin juuri silloin sellainen kuuden miljardin sopeutusohjelma, jota muun muassa valtiovarainministeriön parhaat asiantuntijat suosittivat. Se ei riittänyt, koska maailma ei mennyt niin kuin oli ennustettu: kriisit maailmalla syvenivät, pahenivat; iskut Suomeen syvenivät, pahenivat. Me tehtiin seuraavana vuonna kolmen miljardin lisäsopeutukset, ja sitten vielä seuraavana vuonna, vuosi sitten, me tehtiin melkein historiallinen kasvupaketti ja vielä miljardin sopeutukset. Me ollaan todella tehty.

Valitettavasti tämä maailma ei ole ideaali eikä aina sellainen, mitä ennustetaan, vaan nämä toimintaympäristön muutokset ovat vaikuttaneet merkittäväällä tavalla Suomeen, meidän vientiin, meidän markkinoihin. Ne ovat vaikuttaneet ihmisten mieliin, ja siksi tavoitteet ovat kaukana, mutta me emme anna periksi. Me teemme joka päivä töitä, jotta Suomen huominen on parempi. Me emme anna periksi. Katsotaan sitten vuoden ja kahden kuukauden päästä, missä ollaan. [Puhemies koputtaa] Siihen asti me teemme töitä.

Punkt i protokollet PR 18/2026 rd

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Pyydän niitä edustajia, jotka haluavat esittää lisäkysymyksen tähän aiheeseen liittyen, ilmoittautumaan painamalla V-painiketta ja nousemalla seisomaan. — Edustaja Lyly, olkaa hyvä.

16.04 Lauri Lyly sd (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Orpon hallituksen keskeinen lupaus oli kääntää velkaantumisen laskuun. Siitä huolimatta tässä velkatilanteessa rahoitatte ison veroalen suuryrityksille velaksi. Samaan aikaan, kun valtion verotulot ovat dramaattisesti laskemassa, te olette laskemassa yhteisöveroa kasvattaen velkavuorta yli 800 miljoonaa euroa. Ja nyt, kun olemme saaneet aikaan yhteisen parlamentaarisen velkajarrusovun, silti te toimitte täysin sen tavoitteen vastaisesti. Vai aiotteko kehysriihessä kantaa vastuunne yhdessä sovitusta?

Arvoisa pääministeri Orpo, koetteko, että tämä tehoton ja kallis yhteisöveron alennus on linjassa sen kanssa, mitä yhdessä sovimme velkajarrusta?

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Pääministeri Orpo, olkaa hyvä.

16.05 Pääministeri Petteri Orpo (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Minun mielestäni yhteisöveron alentaminen kahdella prosenttiyksiköllä ei ole tehoton. Se on tehty sitä varten, että Suomen kilpailukyky maailmalla paranee, jotta Suomeen saadaan investointeja ja kasvua ja sitä kautta ihmisille niitä työpaikkoja. Aikaisemmin — silloin, kun sosiaalidemokraatitkin olivat hallituksessa — yhteisöveroa laskettiin peräti viisi prosenttia, jos oikein muistan, ja silloinkin lopputulema oli se, että veroa kertyi enemmän kuin se alennus oli. [Sosiaalidemokraattien ryhmästä: Silloin oli varaa!]

Edelleenkin me uskomme vakaasti siihen, että alempi verotus yrittämiselle tuo enemmän veroa valtion kassaan. Se tuo enemmän työpaikkoja, se tuo vientituloja Suomelle, ja niitä me juuri tällä hetkellä tarvitaan. Vienti on itse asiassa alkanut vetämään. Toivotaan, että Iranissa käytävä sota ei vaikuta tähän nyt orastavaan talouden kasvuun vaan että se vienti jatkaa vetämistään. Se antaa meille todellakin toivoa ja uskoa, ja toivottavasti se starttaa myöskin kotimarkkinan käyntiin, jotta se talouden kasvu saadaan kunnolla liikkeelle.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Haatainen, olkaa hyvä.

16.06 Tuula Haatainen sd (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Sanoisin, että kaikkein synkimpänä perintönä tältä hallitukselta jää tämä massiivinen työttömyys. Erityisesti nuorten työttömyys varmasti huolestuttaa meitä kaikkia, ja jos tämä nuorisotyöttömyys pääsee kroonistumaan, niin sen jäljet ovat todella vakavat ja kestävät pitkään. Tänä päivänä aivan liian moni ihminen joutuu pois työmarkkinoilta ja perheet ovat pulassa. He eivät pääse rakentamaan elämäänsä eivätkä investoimaan tulevaisuuteen, ja mikä pahinta, syrjäytymisriski kasvaa koko ajan.

Julkisen talouden tasapainotus vaatii nimenomaan työllisyyden vahvistamista, mutta tämän hallituksen työkalupakissa ei näytä olevan mitään kunnollisia toimia, että saisimme tämän käännettyä inhimillisellä tavalla. Siellä on vain keppiä kepin perään, sosiaaliturvan leikkauksia ja työelämän heikennyksiä, ja nämä tulokset, mitä näemme, puhuvat surullista totuutta.

Punkt i protokollet PR 18/2026 rd

Arvoisa pääministeri, teillä on kaikki mahdollisuudet vielä kääntää, tehdä toimia, [Puhemies koputtaa] jotka aidosti parantaisivat työllisyystilannetta. Aiotteko tarttua niihin?

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Pääministeri Orpo, olkaa hyvä.

16.07 Pääministeri Petteri Orpo (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Kun hallitusohjelma rakennettiin, sinne kirjattiin kymmenittäin työllisyyttä ja kasvua tukevia toimia. Niitä kuuluisia laskennallisia työpaikkoja on valtiovarainministeriön arvion mukaan näillä hallituksen päätöksillä 104 000, joka on historiallisen suuri määrä. Entisenä työministerinä tiedätte, mitä se tarkoittaa, eli tehdään työllisyyttä lisääviä toimia. Ne vaikuttavat nyt jo, mutta ne tulevat erityisesti vaikuttamaan, kun mennään eteenpäin, kun talous alkaa kasvamaan. Se laskee työllistämisen kynnystä, ja se laskee työn vastaanottamisen kynnystä. Minä uskon aivan vakaasti, että nämä alkavat tuottamaan tulosta.

Kun me mennään kehysriiheen, joka pidetään reilun kuukauden päästä, me valmistelomme koko ajan lisää uusia työllisyystoimia, mutta meidän täytyy kiinnittää myöskin työttömien asemaan huomiota. Siitä olen kanssanne täysin samaa mieltä. Vaikka kaikki työttömyys on pahasta ja vakavaa, niin nuorten työttömyys on varmasti yhteiskunnallisesti se kaikkein suurin ongelma, ja erityisesti siihen meidän täytyy pyrkiä löytämään vielä lisää keinoja. Vaikka maailma ei vetoimuksilla aina muutu, niin silti toivoisin, [Puhemies koputtaa] että suomalaiset yritykset palkkaisivat nuoria kesätöihin.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Viitanen, olkaa hyvä.

16.08 Pia Viitanen sd (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Pääministeri, tosiasia on, että te olette epäonnistuneet kaikissa talouspoliittisissa tavoitteissanne, ja se osoittaa, että teidän politiikkanne on ollut epäviisasta. Sanon myös, että politiikkanne on ollut sen lisäksi epäreilua. Olen nimittäin ihmetellyt joitakin teidän arvovalintojanne. Te olette sanoineet, että rahaa ei ole, ja olette leikanneet pienituloisilta, olette leikanneet hoitoonpääsystä, olette leikanneet vanhustenhoivasta. Parhaillaan käsittelemme esitystänne, jossa vanhustenhoivasta leikataan 50 miljoonaa euroa. Tämä on järkyttävää, mutta samaan aikaan, pääministeri, te olette löytäneet miljardi euroa siihen, että yhteisöveroa kevennetään, ja vaikka sitä äsken puolustelittekin, niin tosiasia on, että tämä on keinona varsin tehoton ja varsin kallis ja auttaa kaikkein eniten suurimpia yrityksiä ja niiden omistajia. Eli hallituksella ei ole rahaa vanhustenhoivaan, mutta hallituksella on rahaa yhteisöveron kevennykseen. Tekisi mieli sanoa: oi aikoja, oi tapoja. Pääministeri, kysyn teiltä vielä kerran: Miten katsoitte, että teillä on varaa tehdä miljardin aukko talouteen velaksi keventämällä yhteisövero? [Puhemies koputtaa] Mikä on teidän vastuunne tässä?

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Pääministeri Orpo, olkaa hyvä.

16.10 Pääministeri Petteri Orpo (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Varmaan se selitys on aivan sama kuin se oli sosiaalidemokraattisella valtiovarainministerillä silloin kun sitä edellisen kerran on laskettu. [Aki Lindén: Silloin ei ollut 200:aa miljardia velkaa!]

Jos puhutaan valinnoista, niin se meidän valintamme on se, että me tehdään ratkaisuja, jotta huomenna on parempi. Ne lukemattomat rakenteelliset uudistukset Suomen kilpailukyvyyn parantamiseksi, tutkimus- ja innovaatiotoiminnan kehittämiseksi, byrokratian pur-

Punkt i protokollet PR 18/2026 rd

kamiseksi — lukemattomia uudistuksia, jotta Suomessa olisi varaa huolehtia niin vanhuksesta kuin peruskoulusta. Se ei tule mistään muualta kuin suomalaisesta työstä, ja siksi me teemme suomalaiseen työhön ja yrittämiseen liittyviä uudistuksia, jotka parantavat sitä toimintaympäristöä.

Mutta edelleenkin: Voi aikoja, voi tapoja. 4 000 miljoonaa euroa lisää rahaa hyvinvointialueille tämän hallituskauden aikana — se ei ole leikkaus. [Välihuutoja sosiaalidemokraattien ryhmästä] Se on 4 000 miljoonaa euroa enemmän. Siis pitäisi olla joku suhteellisuudentaju. [Puhemies koputtaa] Sitten samaan aikaan myöskin haluan sanoa taas sen, että te olette osanneet arvostella kaksi ja puoli vuotta, mutta niitä omia vaihtoehtoja ei ole nähty, ei kuultu.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Lohi, olkaa hyvä.

16.11 Markus Lohi kesk (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Suomalaisia ei kiinnosta erityisesti, onnistuuko hallitus työssään vai ei. Heitä kiinnostaa erityisesti, miten asiat menevät Suomessa, menevätkö ne oikeaan suuntaan vai väärään suuntaan. Valitettavasti tällä hetkellä monessa perheessä työttömyys on läsnä ja koetaan, että asiat menevät huonoon suuntaan. Nyt on syntymässä myös lisää työttömiä. Nimittäin eilen kaivosyhtiö, joka Kevitsassa toimii, ilmoitti muutosneuvotteluista, yli 300 henkeä on niiden piirissä. Voi olla, että tulee toistasataa, jopa satoja työttömiä lisää, ja syyksi he ilmoittivat kaivosveroratkaisun, jonka eduskunta teki viime syksynä. Samalla he ilmoittivat, että noin miljardin investointi pannaan tämän takia jäihin.

Kun eduskunta hyväksyi kaivosveron, se hyväksyi samalla ponnen, että hallituksen pitää valmistella hyvissä ajoin tänä vuonna kaivosverolain muutos, niin sanottu hybridimalli, ja tuoda se eduskuntaan niin, että se voisi olla ensi vuoden alusta voimassa. Nyt kysyn arvoisalta valtiovarainministeriltä: [Puhemies koputtaa] milloin olette tuomassa eduskunnan päätöksen mukaisesti [Puhemies koputtaa] sen uuden kaivosveromallin tänne eduskuntaan?

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Valtiovarainministeri Purra, olkaa hyvä.

16.12 Valtiovarainministeri Riikka Purra (vastauspuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! Todellakin hallitus on joutunut kiristämään kaivosveroa. Se tässä salissa sai yli hallitusrajojen myös kannatusta. Toisaalta aina, kun me joudumme tekemään veronkiristykksiä, kohdistuvat ne mille toimialalle tahansa, yleensä niitä myös vastustetaan. Meidän kaivosalamme on erittäin vireä ja nouseva. Tietenkin mineraaleihin liittyvä keskustelu myös kansainvälisellä ja globaalilla tasolla on erittäin kovassa nousussa. Hallitus haluaa tarkastella tähän koko toimialaan liittyviä ongelmakohtia esimerkiksi ympäristölainsäädäntöön, ympäristövakuuksiin, luvitukseen ja niin edelleen liittyen. Tämä kaivosvero tai kaivosmineraalivero, jota me olemme korottaneet, on vain yksi tekijä tässä. Se ei ole minulle tässä tehtävässä yllätys, että kaikkia veronkiristyksiä vastustetaan.

Mitä tulee sitten tähän hybridimallin kehittämiseen, niin sitä erityisesti tehdään tulevaisuutta silmällä pitäen, koska sen valmistelu ja selvitystyö on hyvin vaativaa.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Tynkkynen, olkaa hyvä.

Punkt i protokollet PR 18/2026 rd

16.13 **Oras Tynkkynen vihr** (vastauspuheenvuoro): Kiitos, puhemies! Te, pääministeri Orpo, kuvasitte niitä hallituksen päätöksiä, joilla olette yrittäneet hillitä velkaantumista, mutta te jätitte kuvaamatta kaikki ne hallituksen päätökset, joilla te kiihdytätte velkaantumista. Valtiovarainministeri Purra, luen teille muutaman lainauksen. Ensinnäkin: ”Tiukassa taloustilanteessa veronalennukset pitää punnita erityisen tarkasti.” Toiseksi: ”Veronalennus hyödyttää eniten suuria, jo valmiiksi kannattavia yrityksiä ilman mitään takeita Suomeen tulevista uusista investoinneista tai työpaikoista.” Ja kolmantena: ”Yhteisöveroale on typerä, kallis ja tehoton”. Tiedätkö, kuka on sanonut näin? Perussuomalainen Nuorisjärjestö. Haluaisin kysyä nyt teiltä, valtiovarainministeri Purra: voisitteko tulla tässä oman puolueenne nuorisjärjestön linjoille ja perua tämän yhteisöveroalen, joka on todella typerä, kallis ja tehoton? [Vasemmalta: Nuorissa on tulevaisuus!]

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Valtiovarainministeri Purra, olkaa hyvä.

16.15 **Valtiovarainministeri Riikka Purra** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Ylipäähtänsä se, että oppositiosta kritisoidaan meidän tekemiä päätöksiä, ei ole lainkaan ylilyöksellistä, mutta sanoisin, että olisi äärimmäisen huonoa politiikkaa soutaa ja huovata erilaisten veroratkaisuiden kanssa. Mutta tietenkin silloin, kun hallitus on menossa julkisen talouden JTS-riiheen ja pohtii toimia vielä talouden ja työllisyyden edistämisen hyväksi ja miten voisimme tukea kasvua tähän maahan, on aivan selvää, että eri puolilla, olivat ne sitten puolueita tai poliittisia nuoris- tai muita järjestöjä tai eturyhmiä tai muuta, kerrotaan mielipiteitä. Talouspolitiikan arviointineuvosto ei suhtaudu yhteisöveron alennukseen lainkaan niin kielteisesti kuin oppositio tällä kertaa. Kuten pääministeri edellä totesi, sen on todettu olevan toimiva myös aiemmissa tilanteissa. Vastaavasti ei pidä paikkaansa, että se rahoitetaan yksinomaan velkaa lisäämällä, vaan me olemme tehneet vastaavia menosäästöjä ja toisaalta Valtion Eläkerahastosta tehtävän [Puhemies koputtaa] yksittäisen tuloutuksen.

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Joona Räsänen, olkaa hyvä.

16.16 **Joona Räsänen sd** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Pahoittelen, mutta nyt on ehkä hieman pakko muistella niitä menneitä. Kun edellisellä kerralla Suomessa yhteisöveroa on todella alennettu tähän nykyiseen 20:een prosenttiin, niin julkisyhteisöjen velkaa oli 100 miljardia vähemmän. Tässä välissä julkisyhteisöt ovat ottaneet uutta velkaa 100 miljardia, ja tähän tässä vaan pahenee nyt tämän alennuksen myötä. Te kun sanoitte, että te olette keksineet tälle rahoituksen, niin sehän oli tämä kuuluisa pikavippi sieltä Valtion Eläkerahastosta, mutta kun sekin lämmittää vain yhtenä vuotena, niin kyllä on ihan rehellistä silloin sanoa, että te teette tämän alennuksen velkaa lisäämällä. Tästä ei pääse yli eikä ympäri.

Arvoisa puhemies! Tässä kun olen ollut huolissani tämän hallituksen jättämästä velkapommista ja kohta varmaan muistakin pommeista, niin nyt kysyn, [Puhemies koputtaa] arvoisa pääministeri: Onko tämä hallituksen tavoite velkasuhteen vakauttamisesta edelleen voimassa? Jos se on voimassa, niin minkälaisia toimenpiteitä te teette kehysriihessä, [Puhemies koputtaa] että siihen tavoitteeseen pääsette?

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Ministeri Purra, olkaa hyvä.

Punkt i protokollet PR 18/2026 rd

16.17 Valtiovarainministeri Riikka Purra (vastauspuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! Edustaja Räsänen: erinomainen, retorinen puheenvuoro jälleen. Oletteko huomannut, että myös sosiaalidemokraattien esittämiä säästöjen perumisia, uusia menotarpeita, meidän rakenne- ja työllisyystoimien vastustamista, te teette velaksi — sillä erotuksella, että te olette oppositiossa ja teillä ei ole valtaa tehdä näitä päätöksiä. Tämä olisi erinomainen puheenvuoro, mikäli sen takana olisi hyvä vaihtoehtobudjetti, [Välihuuto sosiaalidemokraattien ryhmästä] jossa aidosti peruutettaisiin ne toimet, joita te kritisoitte, jossa olisi aitoja kasvutoimia, jossa päästäisiin velkasuhteen vakauttamiseen. [Sosiaalidemokraattien ryhmästä: Paremmin kuin hallitus!] Mikäli olisitte edellisellä hallituskaudella osoittaneet, että sosiaalidemokraateista on kantamaan huolta julkisen talouden tilasta, mutta ei, edes nousukaudella te ette kyenneet yhtä ainutta säästötoimea tekemään.

Edustaja Räsänen, mielestäni tämä on sinänsä vähän epäreilu lähestymistapa. [Vasemmalta: Epistää!] Me huolehdimme näinä vaikeina aikoina meidän talouspolitiikasta, meidän veropolitiikasta, siitä, että me olemme korjanneet julkista taloutta, tehneet toimia, joista lähes jokaista [Puhemies koputtaa] te olette vastustaneet. Nyt te olette sitoutuneet velkajarruun. [Puhemies koputtaa] Olen siitä erittäin tyytyväinen, mutta ehkä sen pitäisi näkyä näissä puheenvuoroissannekin. [Välihuuto sosiaalidemokraattien ryhmästä]

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Edustaja Minja Koskela, olkaa hyvä.

16.19 Minja Koskela vas (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Kerta toisensa jälkeen hallitus perustelee rikkaille annettuja veroaleja dynaamisilla vaikutuksilla, mutta koska te ette pysty katsomaan niitä dynaamisia vaikutuksia, joita toteutuu silloin, kun te leikkaatte köyhiltä suomalaisilta. Tehän olette siis leikkauspäissänne aliarvioineet politiikkaanne negatiiviset vaikutukset talouteen. Lopputuloksena verotulot ovat romahtaneet, alijäämät syventyneet ja ihmisten kuluttaminen vähentynyt.

Arvio Suomen verotuloista on romahtanut alle vuodessa. Suuri syy tälle on lähes kolmen miljardin pudotus verokertymissä. Jopa arvonalisäveroista kertyy ennakoitua vähemmän verotuloja, vaikka te olette korottaneet alveja. Nyt on aika sanoa ääneen se, mikä on kaikille tässä vaiheessa selvää: oikeiston talouspolitiikka on epäonnistunut, ja se on epäonnistunut rankasti.

Kysyisin pääministeriltä: Olisiko nyt oikea aika arvioida veropolitiikkaa suunta uudesta? Ja ymmärrätekö, että jos haluatte saada talouden rattaat pyörimään, niin ihmisille täytyy tarjota tyhjän puheen sijaan konkreettisia parannuksia?

Puhemies Jussi Halla-aho: Kiitoksia. — Pääministeri Orpo, olkaa hyvä.

16.20 Pääministeri Petteri Orpo (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! On siis ennusteita tulojen kehityksestä, ja niiden ennusteiden laskemisen suurin syy on se, että talouden suhdanne on niin huono. Sen syy ei ole hallituksen veropäätökset. [Vasemmalta: Vaan?] Se ei ole hallituksen veropäätökset, ja meidän — tämän oikeamman laidan ja vasemman laidan — välillämme ero politiikassa on se, että teidän mielestänne asiat korjataan, kasvu saadaan aikaan ja kaikki ratkeaa korkeammalla verotuksella. Meidän politiikkamme lähtee siitä, että alhaisempi työn verotus, alhaisempi progressio, [Suna Kymäläinen: Mutta korkeampi arvonalisävero!] alhaisempi yrittämisen verotus tuovat enemmän työpaikkoja, enemmän verotuloja, enemmän hyvinvointia. [Välihuutoja vasemmalta]

Punkt i protokollet PR 18/2026 rd

Meidän ongelmat julkisten menojen ja tulojen välillä ovat niin suuria tällä hetkellä, että nämä teidän veropuheenne eivät sitä mihinkään muuta. Sen sijaan meidän täytyy saada aikaan se muutos, että Suomessa kannattaa tehdä töitä ja yrittää, ja siksi näitä ei peruta. [Aino-Kaisa Pekonen: Mikä se syy oli?]